2024/1419

13.6.2024

ETA:N SEKAKOMITEAN PÄÄTÖS N:o 334/2023,

annettu 8 päivänä joulukuuta 2023,

ETA-sopimuksen liitteen XX (Ympäristö) muuttamisesta [2024/1419]

ETA:N SEKAKOMITEA, joka

ottaa huomioon Euroopan talousalueesta tehdyn sopimuksen, jäljempänä 'ETA-sopimus', ja erityisesti sen 98 artiklan,

sekä katsoo seuraavaa:

(1) Direktiivin 2003/87/EY muuttamisesta siltä osin kuin on kyse ilmailun panoksesta unionin koko talouden laajuisen päästövähennystavoitteen saavuttamiseksi ja maailmanlaajuisen markkinaperusteisen toimenpiteen asianmukaisesta toteuttamisesta 10 päivänä toukokuuta 2023 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2023/958 ([1]) olisi otettava osaksi ETA-sopimusta.

(2) Direktiivin 2003/87/EY muuttamisesta siltä osin kuin on kyse päästöhyvitysmäärän ilmoittamisesta unioniin sijoittautuneille ilma-alusten käyttäjille maailmanlaajuisen markkinaperusteisen toimenpiteen osalta 18 päivänä tammikuuta 2023 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston päätös (EU) 2023/136 ([2]) olisi otettava osaksi ETA-sopimusta.

(3) Direktiivillä (EU) 2023/958 perustetaan erityinen mekanismi, jolla on tarkoitus kattaa kestävien lentopolttoaineiden ja fossiilisten polttoaineiden välinen hintaero ja jonka tuki tietyille unionissa sijaitseville saarille on suurempi. Tätä suurempaa tukea olisi sovellettava myös Islantiin.

(4) Direktiivillä (EU) 2023/958 pidennetään viimeistä kertaa ajallisesti rajattua poikkeusta, joka koskee lentoja kyseisiin kolmansiin maihin ja kyseisistä kolmansista maista. Islannin maantieteellinen sijainti on erityinen, mistä Islanti katsoo aiheutuvan erityisiä kielteisiä vaikutuksia lentoyhteyksiin ja hiilivuodon riskejä. Tämän ongelman ratkaisemiseksi olisi kyseisen ajallisesti rajatun poikkeuksen voimassaolon pituisen siirtymäkauden ajaksi ja varmistaen samalla reitillä toimivien lentoyhtiöiden yhdenvertaisen kohtelun periaatteen sekä ETA-sopimuksen tavoitteiden, periaatteiden ja muiden määräysten noudattamisen joka suhteessa perustettava mekanismi lisäpäästöoikeuksien jakamiseksi ehdollisesti ilma-alusten käyttäjille sellaisia lentoja varten, jotka lähtevät Islannissa sijaitsevalta lentopaikalta ja saapuvat ETA-alueella, Sveitsissä tai Yhdistyneessä kuningaskunnassa sijaitsevalle lentopaikalle tai lähtevät ETA-alueella sijaitsevalta lentopaikalta ja saapuvat Islantiin. Tämän mekanismin välityksellä jaetut päästöoikeudet on vähennettävä niiden päästöoikeuksien määrästä, jotka Islanti muutoin myisi huutokaupalla. Ilma-alusten käyttäjille tällaisen mekanismin mukaisesti jaettavien lisäpäästöoikeuksien ehtona on, että kyseiset ilma-alusten käyttäjät nopeuttavat toimiaan ilmastoneutraaliustavoitteen saavuttamiseksi.

(5) Vuonna 2026 olisi laadittava kertomus, jossa arvioidaan Islannin lentoyhteyksiä ja jossa tarkastellaan myös kilpailukykyyn ja hiilivuotoon liittyviä näkökohtia, ympäristö- ja ilmastovaikutuksia sekä tässä päätöksessä säädettyjä mukautuksia. Tämän arvioinnin tulokset olisi tarvittaessa otettava huomioon tarkistettaessa direktiiviä 2003/87/EY vuosien 2024–2026 jälkeistä aikaa varten.

(6) Sen vuoksi olisi muutettava ETA-sopimuksen liitettä XX,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Muutetaan ETA-sopimuksen liitteessä XX oleva 21al kohta (Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2003/87/EY) seuraavasti:

1. Lisätään luetelmakohdat seuraavasti:

"— **32023 D 0136**: Euroopan parlamentin ja neuvoston päätös (EU) 2023/136, annettu 18 päivänä tammikuuta 2023 (EUVL L 19, 20.1.2023, s. 1)

([1]) EUVL L 130, 16.5.2023, s. 115.
([2]) EUVL L 19, 20.1.2023, s. 1.

— **32023 L 0958**: Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2023/958, annettu 10 päivänä toukokuuta 2023 (EUVL L 130, 16.5.2023, s. 115)".

2. Korvataan mukautukset b–d seuraavasti:

b) Lisätään 3 c artiklan 6 kohdan kolmannen alakohdan c alakohdassa ilmaisun "kestävälle lentoliikenteelle koskevan asetuksen mukaisesti," jälkeen ilmaisu "Islannissa sijaitsevilla lentoasemilla".

c) Lisätään 3 d artiklan 1 kohtaan ensimmäisen alakohdan jälkeen alakohdat seuraavasti:

"Islannin on jaettava 1 päivän tammikuuta 2025 ja 31 päivän joulukuuta 2026 välisenä aikana vuosittain ilma-alusten käyttäjille päästöoikeuksia maksutta noudattaen ETA-sopimuksen nojalla sovellettavan yhdenvertaisen kohtelun periaatetta, mukaan lukien samalla reitillä toimivien lentoyhtiöiden yhdenvertainen kohtelu, enintään Islannin 3 d artiklan 3 kohdan mukaisesti huutokaupalla myymien päästöoikeuksien määrään asti sellaisia lentoja varten, jotka lähtevät Islannissa sijaitsevalta lentopaikalta ja saapuvat ETA-alueella, Sveitsissä tai Yhdistyneessä kuningaskunnassa sijaitsevalle lentopaikalle tai lähtevät ETA-alueella sijaitsevalta lentopaikalta ja saapuvat Islantiin. Päästöoikeuksien maksutta tapahtuva lisäjako vuosina 2025 ja 2026 ei saa ylittää maksutta vuonna 2024 jaettavien päästöoikeuksien tasoa, ja siihen sovelletaan 9 artiklassa tarkoitettua lineaarista vähennyskerrointa. Jos päästöoikeuksia ei ole riittävästi, kaikkiin päästöoikeuksiin sovelletaan yhdenmukaista mukautusta. Tämän alakohdan mukaista maksutta tapahtuvaa lisäjakoa vastaava päästöoikeuksien määrä vähennetään niiden päästöoikeuksien määrästä, jotka Islannin on 3 d artiklan 3 kohdan mukaisesti myytävä huutokaupalla. Islanti hallinnoi kaikkia tämän alakohdan mukaisia maksutta jaettavia päästöoikeuksia unionin rekisterissä. Ilma-alusten käyttäjien on tehtävä hakemus Islannin toimivaltaiselle viranomaiselle, joka jakaa päästöoikeuksia tämän alakohdan mukaisesti edellyttäen, että ilma-aluksen käyttäjä esittää ja julkaisee ilmastoneutraaliussuunnitelman. Ilmastoneutraaliussuunnitelman on oltava yhdenmukainen Islannin sekä Euroopan unionin ja sen jäsenvaltioiden Pariisin sopimuksen nojalla asettamien ilmastoneutraaliustavoitteiden kanssa, ja sen on sisällettävä

— 10 b artiklan 4 kohdan kolmannessa alakohdassa mainitut tiedot;

— ilma-aluksen käyttäjän toteuttamat ja suunnittelemat lisätoimenpiteet tämän direktiivin tavoitteen saavuttamiseksi 31 päivään joulukuuta 2026 mennessä sekä

— kuvaus siitä, miten lentoyhtiön julkiset vaikuttamistoimet sovitetaan yhteen ilmastoneutraaliustavoitteen kanssa.

Suunnitelma on esitettävä yhdessä riippumattoman todentajan antaman vahvistuksen kanssa direktiivin 2003/87/EY 15 artiklassa säädettyjen todentamis- ja akkreditointimenettelyjen mukaisesti.

Islannin toimivaltainen viranomainen toteuttaa edellä mainitun päästöoikeuksien lisäjaon sen jälkeen, kun ilma-aluksen käyttäjä on esittänyt ilmastoneutraaliussuunnitelman ja julkaissut sen. Riippumattoman todentajan on tarkasteltava vuosittain, onko ilma-aluksen käyttäjä tosiasiallisesti toteuttanut toimenpiteet, joita se on ilmastoneutraaliussuunnitelmassa suunnitellut ja joihin se on sitoutunut. Jos riippumaton todentaja ilmoittaa, että ilma-aluksen käyttäjä ei ole noudattanut omaa suunnitelmaansa, Islannin toimivaltaisen viranomaisen on vaadittava maksutta jaettujen päästöoikeuksien palauttamista."

d) Direktiivin 3 d artiklan 4 kohtaa ei sovelleta EFTA-valtioihin.

3. Poistetaan mukautukset e ja f. Mukautuksista g–t tulee mukautukset e–r.

4. Lisätään mukautuksen r jälkeen mukautukset seuraavasti:

"s) Lisätään 30 artiklan 8 kohdan d alakohdan jälkeen seuraava:

"e) arviointi Islannin lentoyhteyksistä, mukaan lukien kilpailukykyyn ja hiilivuotoon liittyvien näkökohtien sekä ympäristö- ja ilmastovaikutusten ja 8 päivänä joulukuuta 2023 annetussa ETA:n sekakomitean päätöksessä N:o 334/2023 säädettyjen mukautusten tarkastelu.

ea) Sovellettaessa ETA-sopimuksen 102 artiklassa määrättyä prosessia tämän direktiivin mahdolliseen tulevaan tarkistamiseen ETA:n sekakomitea ottaa huomioon 30 artiklan 8 kohdassa tarkoitetun arvioinnin tulokset ja osatekijät.""

5. Mukautuksesta u tulee mukautus t ja mukautuksesta v tulee mukautus u.

2 artikla

Direktiivin (EU) 2023/958 ja päätöksen (EU) 2023/136 islanniksi ja norjaksi laaditut tekstit, jotka julkaistaan *Euroopan unionin virallisen lehden* ETA-täydennysosassa, ovat todistusvoimaisia.

3 artikla

Tämä päätös tulee voimaan 9 päivänä joulukuuta 2023 tai sitä päivää seuraavana päivänä, jona viimeinen ETA-sopimuksen 103 artiklan 1 kohdan mukainen ilmoitus on tehty ETA:n sekakomitealle, sen mukaan, kumpi ajankohta on myöhäisempi. (*)

4 artikla

Tämä päätös julkaistaan *Euroopan unionin virallisen lehden* ETA-osastossa ja ETA-täydennysosassa.

Tehty Brysselissä 8 päivänä joulukuuta 2023.

ETA:n sekakomitean puolesta
Puheenjohtaja
Pascal SCHAFHAUSER

(*) Valtiosäännön asettamista vaatimuksista on ilmoitettu.

Sopimuspuolten yhteinen julistus

liitettäväksi ETA:n sekakomitean päätökseen N:o 334/2023, jolla Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2023/958 ja Euroopan parlamentin ja neuvoston päätös (EU) 2023/136 otetaan osaksi sopimusta

Toukokuun 10 päivänä 2023 annettuun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviin (EU) 2023/958 sisältyy Kansainvälisen siviili-ilmailujärjestön hyväksymien toimenpiteiden asianmukainen täytäntöönpano. Sopimuspuolet ovat yhtä mieltä siitä, että direktiivin ottaminen osaksi ETA-sopimusta ei vaikuta sopimuksen soveltamisalaan.